

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Letterberg Tessenderlo te
TESSENDERLO**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 1909

Instelling GO! basisschool De Letterberg Tessenderlo

Directeur Daisy VAN DER GOTEN

Adres Gerhagenstraat 62 - 3980 TESSENDERLO

Telefoon 013-66.27.47

Fax 013-61.03.58

E-mail directeur@bsdeletterberg.be

Website www.bsdeletterberg.be

Bestuur van de instelling GO! scholengroep ADITE

Adres Boudewijnvest 1_A - 3290 DIEST

Scholengemeenschap B-ADITE

Adres Boudewijnvest 1A - 3290 DIEST

CLB GO! CLB Adite Limburg-Noord

Adres Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 13-03-2017, 14-03-2017, 16-03-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 16-03-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 29-03-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann VANANROYE

Teamleden Hilde SCHOOFS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	12
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding	18
4.2 Rapporteringspraktijk	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	26
6.1 Wat doet de school goed?	26
6.2 Wat kan de school verbeteren?	27
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	28
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	28

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de basisschool van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap De Letterberg gelegen in het landelijke Tessenderlo. Samen met een secundaire school vormt deze basisschool de campus Russelberg. Leerlingen kunnen binnen deze structuur doorstromen van het kleuteronderwijs tot en met de derde graad secundair onderwijs. In haar schoolvisie stelt het team drie woorden centraal: 'Uniek Samen Groeien'. Daarmee geven de teamleden aan dat ze het belangrijk vinden om elk kind maximaal in groei te zetten zodat ze kunnen uitgroeien tot gelukkige mensen. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 6 maart 2017 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in beide afdelingen de resultaten van de onderzochte leergebieden tegemoetkomen aan de verwachtingen van de overheid. De teamleden streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na bij de kleuters en bereiken in voldoende mate de eindtermen bij de leerlingen. De leerplannen vormen het referentiekader om een doelgericht en evenwichtig aanbod te plannen en te bewaken. De teamleden creëren een krachtige leeromgeving waar kinderen vanuit hun leefwereld en talenten ruime kansen krijgen tot handelend, contextrijk en zelfsturend leren. De laatste jaren investeerden de teamleden sterk in de verdere uitbouw van het leergebied muzische vorming. Ze verkenden de visie en de verschillende domeinen grondig. De visie van het leerplan is duidelijk herkenbaar in de klaspraktijk. De kinderen krijgen heel wat mogelijkheden om zich op een creatieve manier te uiten, om te experimenteren en te exploreren. Het schoolteam kan deze implementatie verder zetten en het aanbod op schoolniveau transparant in kaart te brengen.

In de kleuterafdeling bieden de kleuteronderwijzers de leerinhouden geïntegreerd en thematisch aan. Heel wat formele en duidelijke afspraken ondersteunen de continuïteit en de gradatie. Een ruim gamma aan ontwikkelingsmaterialen, de intentionele en uitdagende hoekenverrijking en de begeleidende onderwijsstijl van de kleuteronderwijzers bieden de kleuters ruime kansen om muzisch en talig bezig te zijn. Binnen de taalontwikkeling van de kleuters leggen de kleuteronderwijzers een duidelijk accent op de woordenschatontwikkeling. Ze noteren per leergebied de streefwoordenschat en hebben gerichte aandacht voor de visualisatie ervan. Via de evaluatiepraktijk krijgen de kleuteronderwijzers een beeld van de ontwikkeling van de kleuters. Het kleuterteam is nog zoekende naar een transparant en functioneel observatiesysteem om de verschillende talenteneilanden een gerichtere en leeftijdsspecifieke invulling te geven. Diverse differentiatiemogelijkheden dragen ertoe bij dat de kleuters de vooropgestelde doelen zoveel als mogelijk bereiken.

In de lagere afdeling wijzen de onderwijspraktijk, de planningsdocumenten en de resultaten van de evaluaties op een doelgerichte aanpak van het leergebied Nederlands. De teamleden stuurden op basis van outputgegevens het leesonderwijs bij. Hierbij hebben ze aandacht voor het leesbegrip, de leestechneek en het leesplezier. Via de leerpakketgebonden en de eigen toetsen en de genormeerde testen krijgen de onderwijzers een duidelijk beeld van de talige vorderingen van de leerlingen. De onderwijzers hechten doorgaans belang aan betekenisvolle, functionele en motiverende taken en hanteren diverse werkvormen om het actief leren te bevorderen. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief maar sommige teamleden kunnen de spreekvaardigheden van de leerlingen doelgerichter beoordelen door systematisch objectieve criteria voorop te stellen. Voor het leergebied muzische vorming leveren de onderwijzers inspanningen om het aanbod voldoende breed aan bod te laten komen en hebben hierbij gerichte aandacht tijdens het muzische proces voor waarnemen, verwerken en vormgeven, presenteren en reflecteren. Het proces staat duidelijk centraal. De teamleden leveren waardevolle inspanningen om in aanzet de verschillende muzische domeinen doelgericht te evalueren.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de leerbegeleiding één van de belangrijkste krachtlijnen van de school is en als een rode draad doorheen de schoolwerking loopt. Een gedreven en deskundige zorgcoördinator, bijgestaan door enthousiaste SES-leerkrachten (sociaal- economische status), zorgt voor een degelijke en transparante zorgwerking. Het zorgbeleidsplan vormt het referentiekader om de leerbegeleiding vanuit een breed gedragen visie gestalte te geven. De praktijk wijst uit dat de klasleerkrachten hun rol als eerstelijnsverantwoordelijke plichtsbewust opnemen. Ze zorgen voor een warm en veilig klasklimaat en stemmen hun onderwijsaanbod af op de noden en de behoeften van het individuele kind. Het formuleren van een duidelijke hulpvraag en deze vervolgens linken aan concrete afspraken kan de doelgerichtheid van de hulpverlening verhogen. Op een transparante en systematische wijze de totaliteit van het hulpverleningsproces in het registratiesysteem in kaart brengen is nog een groeipunt.

Wat de rapporteringspraktijk betreft, stelt de onderwijsinspectie vast dat het team waardevolle initiatieven neemt om ouders zowel mondeling als schriftelijk breed te informeren over de evolutie van de totale ontwikkeling van het kind. De teamleden hanteren hierbij steeds een eerlijke, bemoedigende en positieve grondhouding.

Het onderzoek naar het algemeen beleid toont aan dat een gedreven en professionele schoolleiding met veel toewijding het schoolteam aanstuurt en het schoolleven in goede banen leidt. Ze zet de te varen koers uit. Ze hanteert hierbij een participatieve leiderschapstijl. Ze kan rekenen op de grote inzet en het engagement van de teamleden. Samen vormen ze een hecht team dat elkaar ondersteunt, versterkt en aanvult. Het 'samen school maken' is een verworvenheid.

In het kader van haar kwaliteitszorg neemt het beleid initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Outputgegevens worden geanalyseerd en indien nodig onderneemt het team vanuit een doordachte visie concrete acties om de onderwijskwaliteit te verhogen.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat het beleid initiatieven neemt om de situatie op dit vlak in kaart te brengen. Op basis van de analyse van documenten en van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting zijn er voldoende indicaties dat de school voldoet aan deze erkenningsvoorwaarde. Ze krijgt hiervoor een gunstig advies.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden en van de overige regelgeving toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Dit resulteert in een gunstig advies voor de overige erkenningsvoorwaarden.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'. Het team beschikt over voldoende kritische ingesteldheid om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg. De teamleden kunnen zich hierbij laten inspireren door de verbeterpunten in dit verslag.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod is samenhangend en evenwichtig en gerelateerd aan het leerplan. De kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waar de kleuters op een speelse wijze kansen krijgen om voor de verschillende domeinen talige ervaringen op te doen. De uitdagende hoekenverrijking in functie van het lopende thema en de stimulerende onderwijsstijl zorgen ervoor dat het contextrijk leren ruime kansen krijgt.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De verschillende muzische domeinen komen evenwichtig en voldoende breed aan bod. In de speelleeromgevingen en tijdens de geleide activiteiten krijgen de kleuters waardevolle kansen om te exploreren en te experimenteren met materialen, om impressies op te doen en om plezier te beleven tijdens het muzisch bezig zijn.

3.1.1.3 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: Nederlands en muzische vorming

Curriculum	De kleuteronderwijzers gebruiken het leerplan als belangrijkste referentiekader
Onderwijsaanbod	om hun onderwijsaanbod te plannen. Om een evenwichtig aanbod te
<i>Referentiekader</i>	realiseren, hanteren ze een themaplanner. Voor de verschillende leergebieden
<i>Planning</i>	selecteren ze focusdoelen uit de leerplannen en koppelen hieraan concrete,
<i>Evenwichtig en volledig</i>	gezamenlijke en keuze-activiteiten. Het kleuterteam heeft een aantal fiches
<i>Samenhang</i>	voor de verschillende hoeken en voor vaak voorkomende activiteiten
<i>Brede harmonische vorming</i>	uitgewerkt waarbij er eveneens een koppeling wordt gemaakt met de
<i>Actief leren</i>	leerplandoelen van de verschillende leergebieden. Om de volledigheid van het
	aanbod te bewaken, duiden de kleuteronderwijzers aan welke doelen er in hun
	klas aan bod komen. Deze lijsten worden besproken met de kleuteronderwijzer
	van de volgende klas, zodat deze weet waar ze het komende jaar nog extra
	accenten kan leggen.

De thematische werking zorgt voor een krachtige horizontale samenhang met integratie van alle leergebieden en domeinen. Naast de kalender gebonden thema's werken de kleuteronderwijzers thema's uit die nauw aansluiten bij de leef- en beleavingswereld en de interesses van de kleuters. In meerdere klassen krijgen de kleuters kansen om inhoudelijk de uitwerking van de thema's mee vorm te geven. De kleuteronderwijzers starten het thema met een woordspin waarbij de kleuters kunnen aangeven wat ze al weten en wat ze nog willen weten. Ook de ouders worden op de hoogte gebracht van het thema. De kleuters krijgen kansen om attributen mee te brengen.

De kleuteronderwijzers zijn er alert voor om de talenten van de kleuters te ontdekken en verder te stimuleren. Aan de hand van een talentenkoffer kan de kleuter aangeven wat hij graag doet en wat hij zelf vindt dat hij goed kan. Dit wordt besproken in de kring wat voor de nodige interactie zorgt. De talentenkoffer, die de kleuters mee naar huis krijgen, biedt de ouders eveneens mogelijkheden om samen met hun kleuter gericht in gesprek te gaan en om persoonlijke dingen mee te geven. Volgens de kleuteronderwijzers verhoogt dit hun betrokkenheid aanzienlijk. Het welbevinden en de betrokkenheid beschouwen ze als basisvoorwaarden om tot ontwikkeling te komen. Interactieve werkvormen en flexibele groeperingsvormen bevorderen het ervaringsgericht en actief leren.

Naast de aandacht voor het welbevinden, de betrokkenheid en de talentontwikkeling besteden de kleuteronderwijzers op verschillende manieren aandacht aan het contextrijk leren. Uitstappen, waarnemingen, gerichte hoekenverrijking en levensecht materiaal zijn hier enkele voorbeelden van.

Om de gradatie en de continuïteit te ondersteunen, maakten de kleuteronderwijzers heel wat inhoudelijke afspraken die terug te vinden zijn in het document 'Leerlijnen en afspraken kleuterschool'. Om de overgang naar het eerste leerjaar te verkleinen, organiseren de teamleden verschillende integratieactiviteiten en legden ze heel wat inhoudelijke afspraken vast.

Het team maakt werk van een talenbeleid. Voor de kleuterafdeling gaat er gerichte aandacht uit naar het verruimen van de woordenschat van de kleuters via een rijk aanbod met veel interactie en het accent op spreken. De streefwoordenschat wordt per leergebied genoteerd in de themaplanner. Het kleuterteam besteedt eveneens gerichte aandacht aan de visualisatie van de woordenschat. Een prentenboek vormt het uitgangspunt voor de uitwerking van een thema. De kleuteronderwijzers bieden een ruime waaier van talige activiteiten aan. Ze hanteren een stimulerende onderwijsstijl en een interactieve aanpak waarbij het meespelen de nodige aandacht krijgt. Een denkstimulerende vraagstelling nodigt de kleuters uit om hun handelen en denken te verwoorden.

Om de kwaliteit van het leergebied muzische vorming te verhogen, startte het beleid een implementatietraject. Een werkgroep muzische vorming werd samengesteld. De leden volgden verschillende vormingen. Maandelijks werd er tijdens de personeelsvergaderingen een domein in de focus gezet. De kleuteronderwijzers slagen erin om een stimulerende, muzische leeromgeving te creëren die kleuters uitnodigt om impressies op te doen, te experimenteren, te exploreren en vorm te geven. Ze leggen daarbij zowel de nadruk op het proces als op het product bij de kleuters die muzisch bezig zijn. Door onder meer feesten op schoolniveau en bezoeken aan culturele voorstellingen kunnen de kleuters bijkomende muzische impressies opdoen.

Het team heeft aandacht voor het stimuleren van de zelfstandigheid en de zelfredzaamheid van de kleuters. Visuele stappenplannen en prenten, keuze- en takenborden en contractwerk bij de oudste kleuters zijn daar voorbeelden van.

Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende materialen om de leerplandoelen voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming na te streven. De ruime klassen zijn functioneel ingericht met voor kleuters uitnodigende en herkenbare werk- en speelhoeken waar ze vele kansen krijgen om te exploreren en te experimenteren. Het ruime aanbod aan ontwikkelingsmaterialen draagt bij tot een stimulerend klasklimaat. In alle klassen zijn er computers aanwezig zodat de informatie- en communicatietechnologie geïntegreerd kan worden toegepast.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De evaluatiepraktijk is gericht op de totale ontwikkeling van de kleuters. Om de competenties in kaart te brengen, gebruiken de kleuteronderwijzers verschillende ‘talenteneilanden’. Op basis van hun talrijke observaties krijgen de verschillende eilanden invulling. In onder meer het taal-, muziek-, beweeg- en beeldend eiland komen heel wat items van de leergebieden in de focus aan bod. De kleuteronderwijzers hebben een grote vrijheid om te bepalen welke observaties ze uitvoeren. Het team is zoekende naar een transparant, werkbaar en functioneel observatiesysteem zodat de verschillende eilanden een meer gerichtere en leeftijdsgebonden invulling krijgen. Bij de oudere kleuters neemt het team gestandaardiseerde testen af. De observatiegegevens en de testresultaten zijn richtinggevend om te differentiëren in de klas of om kleuters doelgericht te ondersteunen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	Via overgangsgesprekken, talrijke informele contactmomenten en de gegevens uit het kindvolgsysteem krijgen de kleuteronderwijzers een beeld van de beginsituatie van de kleuters. Ze verfijnen dit beeld door bijkomende observaties uit te voeren. Wekelijks kunnen ze hun noden en bekommernissen bespreken met de zorgcoördinator. Om in te spelen op de noden van de kleuters hanteren de kleuteronderwijzers heel wat differentiatievormen. Het aanpassen van het materiaal en de begeleiding, de momentane ondersteuning en het meespelen met de kleuters zijn vaak voorkomende interventies. De kleuteronderwijzers kunnen eveneens rekenen op de gerichte ondersteuning van een SES-leerkracht, die zowel aandacht heeft voor preventie en remediëring als voor uitbreiding.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijspraktijk en de gehanteerde onderwijsleerpakketten garanderen voldoende de realisatie van een gradueel opgebouwd en volledig aanbod. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief.

Curriculum	Met uitzondering van het eerste leerjaar, waar de onderwijzers een specifiek taalpakket voor het aanvankelijk lezen hanteren, baseren de klasleerkrachten zich op eenzelfde onderwijsleerpakket om het aanbod voor Nederlands te stofferen. Bij de aanschaf ervan werd nagegaan of het onderwijsleerpakket tegemoet kwam aan de visie en doelen van het leerplan.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	De onderwijzers volgen grotendeels de planning van de leerinhouden, zoals het onderwijsleerpakket dit aangeeft. Soms vervangen ze bepaalde opdrachten om het aanbod kindvriendelijker te maken of te linken aan realistische contexten. De onderwijzers hechten doorgaans belang aan betekenisvolle, functionele en motiverende taken en hanteren diverse werkvormen, zoals partner- of groepswork om de betrokkenheid en het actief leren van de leerlingen te bevorderen. Zelfinitiatief en zelfstandig werken krijgen onder andere kansen door het hoeken- en/of contractwerk.

Het vlot beheersen van de Nederlandse taal is voor de school een essentieel onderdeel om tot leren te komen. Het team beschikt over een talenbeleid waarin het vermeldt dat het taalonderwijs van een school echt kan bijdragen tot leer- en ontwikkelingskansen van leerlingen. In het talenbeleidsplan staat per domein uitgeschreven wat de verwachtingen zijn en waar de accenten liggen. In de school is er een werkgroep taal. De leden ervan zijn de 'talige gangmakers' en volgen indien aangewezen specifieke vormingen. Opgedane expertise wordt vlot gedeeld met de andere teamleden via overlegmomenten.

Met een variatie aan leesvormen gaat aandacht uit naar het stimuleren van het leesplezier en de ontwikkeling van de leesvaardigheid. Er ontstaan veelvuldige oefenkansen door de organisatie van leesgroepen, zoals het strategisch lezen en het forumlezen. De leden van de werkgroep introduceerden het dagelijkse leeskwartiertje in elke klas. Tijdens dit kwartier krijgen de leerlingen de kans om vrij te lezen om also het leesplezier aan te wakkeren. Het is vermeldenswaard hoe de teamleden tijd en middelen staken in de klasbibs. Deze zijn ondertussen veelal uitgebouwd tot aantrekkelijke, uitdagende en rijke boekenhoeken. Periodieke bezoeken aan de plaatselijke bibliotheek en leesbevorderende acties, zoals de deelname aan de voorlees- en de jeugdboekenweek, dragen eveneens bij tot een stimulerende leescultuur. De leesopdrachten resulteren in meerdere klasgroepen tot gerichte opdrachten, waarbij de leerlingen niet alleen met schrijftaken maar ook met creatieve opdrachten hun appreciatie voor een boek of tekst mogen uiten. Naast de extra aandacht voor het technisch lezen, ondernamen de onderwijzers ook stappen om het begrijpend lezen aan te pakken. Ze proberen het begrijpend lezen motiverend en leerrijk te houden en zijn ervan overtuigd dat leerlingen via teksten die aansluiten bij hun leefwereld en bij de actualiteit wel graag lezen.

De teamleden besteden aandacht aan de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Voornamelijk met de leergebieden muzische vorming, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek zijn sporen van horizontale samenhang herkenbaar.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over de noodzakelijke leermiddelen om het aanbod doelgericht uit te zetten. Ze slagen erin om een krachtige leeromgeving te creëren waarbij onder meer materialen, strategiekaarten, bijkomende instructie- en werkbladen en digitale middelen op een passende manier worden gebruikt. De school investeerde om een rijk assortiment aan leesboeken in haar bezit te hebben.

Een aantal wandplaten ondersteunt het didactisch proces. Afspraken hierover op schoolniveau zijn minder eenduidig. Niet alle teamleden staan stil bij de functionaliteit of de leesbaarheid voor de leerlingen van deze wandplaten. Er resten nog groeikansen om het dynamisch gebruik en de zichtbaarheid ervan kritisch onder de loep te nemen met het oog op een doorgaande lijn en ter ondersteuning van de zorgwerking. Wel halen de onderwijzers aan dat de leerlingen steeds de ondersteunende strategieën in het onderwijsleerpakket mogen raadplegen of hiertoe een fiche voor op de bank aangereikt krijgen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Gericht op bijsturing

De school levert inspanningen om de vorderingen van haar leerlingen op een systematische wijze op te volgen. De leerkrachten nemen leerpakketgebonden toetsen, eigen toetsen, genormeerde tests en proeven aangereikt door een andere onderwijskoepel af.

Vooral de toetsen van het onderwijsleerpakket geven aan de onderwijzers belangrijke indicaties om de vorderingen van de leerlingen binnen de domeinen in te schatten. Voor het domein spreken hanteren nog niet alle onderwijzers systematisch objectieve criteria om de spreekvaardigheden van de kinderen doelgericht in kaart te brengen. Het geheel toetsen en het klaswerk getuigen van een brede en evenwichtige evaluatie. De onderwijzers maken geregeld foutenanalyses om zowel op klas- als op kindniveau noodzakelijke bijsturingen te doen.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

De onderwijzers zijn alert voor leerlingen die het wat moeilijker hebben of die extra uitdaging vragen. Conform de zorgvisie van de school is de klasleerkracht de eerstelijnsverantwoordelijke voor de realisatie van de brede basiszorg. De onderwijzers doen dit op een kwaliteitsvolle manier met gedifferentieerd werken als basisprincipe. Ze werken met een driesporenbeleid (drie instructiegroepen), waarbij elke leerling volgens eigen tempo en noden kan ontwikkelen. Een SES-leerkracht ondersteunt de onderwijzers op vaste momenten.

Voor leerlingen met nood aan bijkomende ondersteuning komt het team tot afspraken. In een aantal gevallen leidt dit tot bijvoorbeeld ondersteunende maatregelen die in overleg met de ouders en de zorgcoördinator worden bepaald.

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. De onderwijzers zorgen voor een doelgericht onderwijsaanbod. De krachtige en gestructureerde muzische leeromgevingen bieden ruime kansen om op een creatieve manier technieken, vaardigheden en attitudes te ontwikkelen. De onderwijzers hebben daarbij aandacht voor het proces van waarnemen, verwerken en vormgeven, presenteren en reflecteren.

Curriculum	Het beleid startte een implementatietraject om de kwaliteit van het leergebied muzische vorming te verhogen. De voorbije twee jaren werden er heel wat inspanningen geleverd om inzicht te krijgen in de visie van het leerplan. Bij de introductie van het nieuwe leerplan vorig schooljaar stelde de directeur een werkgroep samen die als opdracht had om het nieuwe leerplan mee te introduceren. De leden van de werkgroep volgden verschillende vormen en lieten de onderwijzers kennismaken met de verschillende domeinen. Elke maand werd er een ander domein op een personeelsvergadering in de focus gezet.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

Het leerplan vormt ondertussen het referentiekader voor de planning van het aanbod. Consequent houden de onderwijzers de leerplandoelen bij die tijdens de voorziene lessen muzische vorming aan bod komen. Daarnaast investeerde het beleid in een muzisch onderwijsleerpakket. Binnen de muzische lessen hebben de onderwijzers aandacht voor het muzisch proces. Het is opvallend hoe alle onderwijzers bij de uitbouw van hun lessen de verschillende muzische fases (waarnemen, verwerken en vormgeven, presenteren en reflecteren) doorlopen. Een aangereikte kijkwijzer per domein helpt hen mogelijk hierbij.

De onderwijzers beamen dat ze door het implementatietraject de visie grondig leerden kennen en toepassen en dat de muzische domeinen nu voldoende breed en evenwichtig aan bod komen. Het aanbod werd tot op heden vooral op klasniveau aangepakt. Nu resten er nog groeikansen om dit op schoolniveau kritisch te bekijken en mogelijk bij te sturen, zodat de verticale opbouw wordt gegarandeerd.

De motiverende en ondersteunende leerkrachtstijl prikkelt de fantasie en de motivatie van de leerlingen. Waar mogelijk vormt de leefwereld het uitgangspunt voor het muzische handelen. De kinderen krijgen kansen om te exploreren en te experimenteren en hun creativiteit te stimuleren. De onderwijzers hanteren gevarieerde materialen, technieken en werkvormen. Door het veilige klas- en schoolklimaat durven leerlingen zich muzisch te uiten. De onderwijzers hebben aandacht voor belangrijke uitgangspunten zoals het plezier beleven, het ontwikkelen van een kritische houding en het ontwikkelen van een persoonlijke smaak. De leerlingen krijgen duidelijk kansen om zich in te leven in de wereld van kunst en cultuur. Op regelmatige basis komen de leerlingen in contact met culturele evenementen, waaronder theater- en muziekvoorstellingen of de musicaklassen. Ze kunnen hierbij kunstzinnige impressies opdoen.

Het is lovenswaardig hoe het beleid het traject uitzette rekening houdend met de draagkracht van de teamleden en samen met hen een grondig en doelgericht vernieuwingsproces op gang bracht.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Er is voldoende materiaal aanwezig om de muzische doelen te realiseren. De onderwijzers krijgen kansen om indien nodig muzische materialen aan te kopen. Daarnaast zijn ze vindingrijk in het gebruik van kosteloze en andere verbruiksmaterialen, waarmee de leerlingen in de aanloop naar het muzisch-creatieve werk vrij kunnen exploreren en experimenteren. Ter ondersteuning van de lessen muziek beschikt het team over een aanbod aan muziekinstrumenten.

De aanwezigheid van moderne mediavormen biedt visuele ondersteuning bij muzische activiteiten of wordt ingezet als input voor muzische impressies. De leerlingen krijgen geregeld kansen om creatief aan de slag te gaan met multimediale apparatuur.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Gericht op bijsturing

Het team maakte binnen haar implementatietraject tevens al werk van haar evaluatiepraktijk maar de teamleden geven aan dat dit item nog een verdere verdieping vraagt. Toch stelt de onderwijsinspectie vast dat de onderwijzers al waardevolle inspanningen leveren om in aanzet de verschillende muzische domeinen doelgericht te evalueren. Het proces primeert duidelijk en ook leerlingen krijgen kansen om zichzelf en anderen te evalueren.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Om een beeld te krijgen van de klasgroep en van de individuele leerling zijn de geëxposeerde werkjes en de indrukken die de onderwijzers opdoen tijdens schoolactiviteiten bepalend. In het leerlingvolgsysteem worden de rapporten opgenomen, waardoor de leerkrachten enig zicht hebben op de muzische ontwikkelingen van de kinderen.

De onderwijzers beseffen dat groeien in het muzisch zijn een continu proces is. Ze stimuleren het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van de leerlingen, zodat ze zich muzisch kunnen en durven uiten. Tijdens de activiteiten creëren ze een veilige, gestructureerde en creatieve klassfeer, waarin muzische talenten ontdekt en verder ontwikkeld worden. De onderwijzers zorgen ervoor dat leerlingen elkaar kunnen helpen en van elkaar kunnen leren tijdens het muzische proces.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving, waarin wordt onderwezen en men kinderen begeleidt. Een overkoepelende preventieadviseur ondersteunt de directeur en de lokale preventieadviseur bij het welzijnsbeleid.

Op basis van de analyse van documenten en van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting zijn er voldoende indicaties dat de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. De school krijgt een gunstig advies.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja

Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De zorgwerking is uitgebouwd tot één van de belangrijkste krachtlijnen in de school en maakt deel uit van het dagelijkse onderwijsleerproces. Een doordachte en breed gedragen zorgvisie stuurt de leerbegeleiding aan. Deze vermeldt onder andere dat het zorgbeleid ervoor dient te zorgen dat elk kind de meest optimale kansen moet krijgen om de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermgerelateerde leerplandoelen te behalen, ook de meest kwetsbare leerlingen. De schoolvisie 'Uniek Samen Groeien' krijgt ook binnen de zorgwerking een prominente rol toebedeeld.

Het beleid ziet de uitbouw van de leerbegeleiding als een opdracht van het hele team. Alle leerkrachten worden hierbij dan ook betrokken. De hele zorgwerking is transparant uitgewerkt in een zorgbeleidsplan, waarin de taken van de zorgparticipanten duidelijk omschreven staan.

De teamleden trachten een positief georiënteerd en krachtig klasklimaat te organiseren. De teamleden engageren zich om het bevorderen van het welbevinden en de betrokkenheid als kerntaak te beschouwen. Goed zorgzaam onderwijs is hiervan het resultaat.

Ondersteuning Het team beschikt over een duidelijke zorgstructuur om de leerbegeleiding op een planmatige manier te realiseren. De zorgcoördinator werkt voornamelijk op school- en leerkrachtniveau. Zij denkt na over methodieken, materialen en structuren om de leerlingen en de leerkrachten zo goed mogelijk te ondersteunen. Daarnaast staan twee enthousiaste SES-leerkrachten, die elk een niveau voor hun rekening nemen, de teamleden bij. Samen met de directeur en de zorgcoördinator vormen zij het zorgteam en sturen ze de zorgwerking gedreven en enthousiast aan. In de kleuterafdeling ondersteunt de SES-leerkracht voornamelijk op kind- en leerkrachtniveau. In de lagere school neemt de SES-leerkracht vooral het leerlingniveau voor haar rekening. Beiden stellen een planning op, die rekening houdt met klas- en leerlingennoden. Op vaste tijdstippen krijgen alle klassen klasinterne of -externe ondersteuning.

De teamleden brengen de beginsituatie van de kinderen in kaart. Op basis van overgangsgesprekken krijgen ze een eerste beeld van de ontwikkeling van de kinderen. De overgangsgesprekken verlopen volgens een vast stramien. In een groepsoverzicht noteren de teamleden gegevens uit observaties en gesprekken, positieve, stimulerende, moeilijke en belemmerende factoren, de leerstijl en de specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast is het kindvolgsysteem een bron van informatie. Observaties en/of begintoetsen verfijnen dit beeld. Het team beschouwt een goede observatie door de leerkracht essentieel om het kind te leren kennen.

Het schoolteam besteedt aandacht aan de eerstelijnszorg. De klasleerkracht fungeert als spilfiguur voor het verstrekken van onderwijs op maat. Het beleid verwacht van alle leerkrachten dat ze zowel een preventieve als remediërende rol vervullen en zet erg in op leerkrachtencoaching. In beide afdelingen leveren de teamleden wezenlijke inspanningen om een brede basiszorg te verzekeren. Het beleid verwoordt dat de brede basiszorg een gedeelde verantwoordelijkheid is. In het schoolwerkplan zijn mogelijke differentiatievormen en activerende werkvormen terug te vinden.

De teamleden spelen kort op de bal om kinderen met extra noden of behoeftes vlot te detecteren. Wekelijks krijgen de klasleerkrachten de kans om samen met de zorgcoördinator te overleggen. De zorgcoördinator gaat dan samen met de betrokken leerkracht op zoek naar een gepast antwoord voor de zorgnoden. Indien de vastgestelde noden bijkomende expertise vergen, betreft de zorgcoördinator het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en organiseert ze een MDO (multidisciplinair overleg). Dit overleg bereiden de klasleerkrachten voor. Het is vermeldenswaard dat deze voorbereiding ook aandacht besteedt aan de talenten van het kind. Vanuit een duidelijke probleemstelling komen tot een concrete hulpvraag, vergt wel nog enige aandacht. Ook de totaliteit van het hulpverleningsproces is nog minder transparant en systematisch terug te vinden in het registratiesysteem. Het team is zich hiervan bewust en ondernam al enkele stappen, zoals de invoering van het overzichtsblad.

Wanneer de brede basiszorg niet volstaat, is extra zorg noodzakelijk. Kinderen met leerproblemen kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen of in uitzonderlijke gevallen op een aangepast leertraject. Het schoolteam levert inspanningen om ouders van kinderen die bijzondere aandacht vergen vroeg te betrekken bij het hulpverleningsproces.

Voor leerlingen met een geattesteerde leerstoornis stelt het team een handelingsplan op, waarin de STICORDI-maatregelen (stimulerende, compenserende, remediërende en dispenserende maatregelen) staan vermeld. Het team werkte een duidelijke visie uit rond het gebruik van STICORDI-maatregelen. Het welbevinden van het kind is van cruciaal belang bij de uitvoering van het handelingsplan.

Doeltreffendheid Vanuit een kritische ingesteldheid nagaan hoe er uit de leerbegeleiding nog meer rendement kan worden gehaald, is een verworvenheid. De zorgcoördinator nam op het einde van het vorige schooljaar een bevraging af van de teamleden over de algemene zorgwerking. Dit resulteerde in een aantal bijsturingen. Ook grijpt het team de samenwerking met externen aan om de zorgwerking te evalueren en bij te sturen. Daarnaast worden bepaalde acties regelmatig bekeken op beleids- en uitvoeringsniveau tijdens overlegmomenten en personeelsvergaderingen.

Het schoolteam analyseert de resultaten van genormeerde toetsen en de gegevens uit het kindvolgsysteem. Hierdoor heeft het op leerlingniveau een duidelijk beeld van de effecten van haar leerbegeleiding.

Ontwikkeling Het team wil zoveel mogelijk rendement uit de leerbegeleiding halen en werkt constant aan de verdere uitbouw hiervan. Het gaat op zoek naar nieuwe middelen en inzichten om kinderen maximale ontwikkelingskansen te geven en werkt momenteel samen met externen om leerkrachten hierin mee te ondersteunen. Ook de optimalisering van het digitale kindvolgsysteem staat momenteel geprogrammeerd.

De zorgcoördinator en de SES-leerkrachten volgen diverse nascholingen om zich in hun specifieke opdracht te bekwamen. Ook via de GON-begeleiders (geïntegreerd onderwijs) en de externe therapeuten of schoolbegeleiders komt expertise op vlak van zorg de school binnen. Met deze externen is er een vlotte informatie-uitwisseling en samenwerking.

Het overkoepelende zorgoverlegplatform op het niveau van de scholengroep schept kansen voor de zorgcoördinatoren van de verschillende scholen om gezamenlijk aandachtspunten uit te diepen en om hun deskundigheid te delen en te verhogen. Dit schooljaar ligt de focus onder meer op het in kaart brengen van de knipperlichtleerlingen in functie van de schoolloopbaanbegeleiding.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid Via de rapporteringspraktijk wil het schoolteam de ouders zowel mondeling als schriftelijk informeren over de evolutie van de totale ontwikkeling van hun kind gedurende een bepaalde periode. Observatie- en evaluatiegegevens die de leerkrachten op verschillende manieren en op verschillende momenten verzamelen vormen hiervoor de basis. De teamleden zien de ouders eveneens als een belangrijke partner. Als de eerste verantwoordelijke voor de opvoeding van hun kind kunnen ze persoonlijke ervaringen uitwisselen met de leerkracht. Door deze aanvullende informatie krijgen de teamleden een vollediger beeld van het kind. In het schoolwerkplan formuleerde het beleid duidelijke afspraken over de vormgeving en de frequentie. Dit verhoogt de uniformiteit.

Ondersteuning Het schoolteam informeert en betreft de ouders bij het ontwikkelingsproces van de kinderen via tal van informele en formele contactmomenten en via schriftelijke communicatie. Driemaal per schooljaar organiseren de teamleden een individueel oudercontact. Ze werkten een brochure uit voor de ouders van de kleuterafdeling die voor de eerste keer naar een ouderavond komen. Daarin vinden de ouders waardevolle informatie over wat ze tijdens de ouderavond mogen verwachten, wat 'mijn portret' is en wat het team van de ouders verwacht.

De ouders kunnen indien gewenst een gesprek aanvragen met de directeur, de zorgcoördinator, de leermeester lichamelijke opvoeding en de SES-leerkracht.

De kleuteronderwijzers vinden het belangrijk dat de kleuters graag naar school komen en zich goed voelen. Welbevinden en betrokkenheid vormen het vertrekpunt. Via het kleuterwerk krijgen de ouders een eerste beeld van het aanbod en de klaswerking. Op basis van de talentenarchipel ontwikkelde het kleuterteam een document waarop ze een samenvatting van meerdere observatiemomenten noteren. Er is eveneens aandacht voor de relaties van het kind met anderen en voor vragen aan en afspraken met de ouders. Dit document vormt de basis voor het bespreken van de ontwikkeling van de kleuters. Naast de formele oudercontacten zijn er ook nog heel wat informele contacten als de ouders hun kind 's morgens naar de klas brengen.

In de lagere afdeling krijgen de ouders via de toetsen een beeld van de ontwikkeling van hun kind. De leerlingen krijgen de toetsen mee naar huis en de punten zijn voor de ouders eveneens zichtbaar op een digitaal platform. Het rapport bestaat uit twee delen: het puntenrapport en het spiegelrapport. Voor de meeste leergebieden krijgen de leerling een cijfer om hun ontwikkeling op het vlak van kennis en vaardigheden weer te geven. Voor muzische vorming, voor de persoonsdoelen van lichamelijke opvoeding en voor de leerlingen van het eerste leerjaar tijdens het eerste trimester hanteert het team een icoonsysteem met een vaste schaal. Naast elk aspect op het rapport geeft de onderwijzer eveneens zijn bevindingen weer. Deze zijn steeds geschreven vanuit een eerlijke, bemoedigende en positieve grondhouding.

Tijdens een kindcontact bespreken de klasleerkrachten en de leerlingen de items die al goed lopen en de groeipunten. Het spiegelrapport rapporteert onder meer over de leergebiedoverschrijdende eindtermen: leren leren, ICT en sociale vaardigheden en over accenten van de schoolvisie en waarden die centraal worden gesteld zoals welbevinden, betrokkenheid, talenten, eigenaarschap en contextrijk leren. Tijdens de individuele oudercontacten bespreken de onderwijzers beide rapporten met de ouders.

Naast de geplande oudercontacten kunnen de ouders bijkomend uitgenodigd worden voor een overleg indien er zich problemen voordoen. Ook de ouders kunnen altijd een bijkomend oudergesprek aanvragen. De teamleden vinden het belangrijk dat er kort op de bal wordt gespeeld. Ze streven naar een goede oudercommunicatie en stellen zich laagdrempelig op.

Doeltreffendheid Jaarlijks evalueert het team de rapporteringspraktijk. In functie van uitgewerkte prioriteiten gaan de teamleden dan bepaalde aspecten van de rapporteringspraktijk na en voeren bijsturingen door. Ook toetste het team haar rapporteringspraktijk aan de visie van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en kwam het tot enkele vaststellingen.

Ontwikkeling Het schoolteam beschikt over voldoende ontwikkelingsdynamiek om de rapporteringspraktijk kritisch te benaderen. In het verleden vonden er al meerdere ontwikkelingen over de manier van rapporteren plaats. In de kleuterafdeling willen de teamleden nog meer inzetten op het gericht en gelijkgericht kijken binnen de verschillende talenteneilanden. De teamleden van de lagere afdeling zien nog een uitdaging in het verfijnen van het spiegelrapport. Door het volgen van nascholingen doen de teamleden nieuwe ervaringen en inzichten op om de rapporteringspraktijk te optimaliseren.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur neemt al zes jaar het ambt waar. Ze vindt het onder meer haar belangrijkste taken om de lijnen uit te zetten, het team op één lijn te houden en het samenwerken te bevorderen. De teamleden waarderen de gedrevenheid, de bereikbaarheid en de gemoedelijke omgang van het interne leiderschap. Op een duidelijke en transparante wijze geeft de gedreven schoolleiding richting aan de schoolwerking en bewaakt ze de uitgezette koers. Ze zorgt voor een heuse ontwikkelingsdynamiek binnen de school, wat leidt tot een verhoging van de onderwijskwaliteit.

De directeur hanteert een participatief beleid. Ze stelt duidelijke verwachtingen en afspraken voorop. Deze zijn terug te vinden in het overzichtelijke schoolwerkplan dat eveneens de schooleigen visie op goed onderwijs bevat. Dit gefundeerd en dynamisch document ondersteunt de schoolwerking en biedt op een gestructureerde wijze houvast voor een kwaliteitsvolle en gelijkgerichte schoolwerking.

De directeur kan rekenen op de grote inzet en het engagement van de teamleden. Samen vormen zij een hecht team dat elkaar ondersteunt, versterkt en aanvult. Ze leveren samen heel wat inspanningen om de verdere schoolontwikkeling gestalte te geven. Het beleid ziet een goed pedagogisch klimaat als een verantwoordelijkheid van elk teamlid. Kortom het 'samen school maken' is sterk ingebed in de hele schoolwerking. Deze samenhangende in het team werd uitgeschreven in de 'Letterbergspirit'.

Het zorgteam en de verschillende werkgroepen met een afvaardiging van teamleden uit beide niveaus vormen het ondersteunend netwerk. De werkgroepen zijn zowel gericht op organisatorische aspecten als op de uitwerking van meer onderwijsinhoudelijke thema's. De leden van de werkgroep zijn verantwoordelijk voor het verspreiden van de ingewonnen informatie, het uitproberen van bepaalde items in functie van de uitwerking van een prioriteit en het ondersteunen van de teamleden tijdens het implementatietraject. De leden van de werkgroep krijgen heel wat mogelijkheden om gerichte vormingen te volgen en zo hun deskundigheid te verhogen. De teamleden krijgen tijdens overlegmomenten ruime kansen om niveauspecifieke items uit te werken en om expertise te delen.

De directeur vindt het belangrijk dat het schoolteam mee is met onderwijsvernieuwingen. De vernieuwingsbereidheid van het team is groot. Jaarlijks werkt het team doordachte prioriteiten uit. Dit schooljaar staan onder meer de verdere implementatie van de leerplannen muzische vorming en lichamelijke opvoeding, sociale vaardigheden en het zorgbeleid geprogrammeerd.

Het is lovenswaardig hoe het leiderschap de afgelopen jaren een daadkrachtig en richtinggevend beleid uitzette met de medewerking van de teamleden.

De directeur is geïnteresseerd in wat er op de klasvloer gebeurt en zoekt bij problemen mee naar gepaste oplossingen. Tevens weet ze het engagement van de leerkrachten te waarderen. Dit draagt bij tot een goede en warme sfeer.

Visieontwikkeling Via de uitwerking van een schoolspecifieke visie wil het team inzetten op een verdere profilering. Om deze visie gestalte te geven, werden de ouders en de schoolraad bevraagd en kon de school rekenen op ondersteuning vanuit de scholengroep. De teamleden vinden het belangrijk om elke leerling maximaal in groei te zetten zodat ze kunnen uitgroeien tot gelukkige mensen in het nu en in de toekomst. Daarom stellen ze in de schoolvisie drie woorden centraal: 'Uniek Samen Groeien'. Deze visie is sedert vorig schooljaar in voege en wordt de volgende schooljaren stapsgewijs en diepgaand geïntegreerd in de klas- en schoolwerking.

Besluitvorming De directeur beoogt een schoolklimaat waarbinnen alle teamleden ruimte voor inspraak krijgen en hun steentje kunnen bijdragen tot een verdere schoolontwikkeling. Ze voert een democratisch beleid waarbij er ruimte is voor een participatieve besluitvorming. Hoewel er steeds wordt gestreefd naar een consensus, neemt de schoolleiding indien nodig duidelijke beslissingen. De directeur acht het wenselijk dat keuzes worden gemotiveerd. De communicatie gebeurt op een open en directe manier.

De school beschikt over een aantal formele en doordachte overlegstructuren die efficiënt worden benut. Deze structuren hebben een positieve invloed op de betrokkenheid van de teamleden bij het schoolbeleid. Ook de vele informele overlegmomenten, de positieve sfeer en de goede onderlinge contacten tussen de teamleden bieden bijkomende kansen om samen afspraken te maken en om de gelijkgerichtheid te bevorderen.

De communicatie met externen verloopt vlot. Met ondersteunende externe partners zoals de pedagogische begeleidingsdienst, de logopedisten en het CLB onderhoudt het team vlotte contacten, die resulteren in een meerwaarde voor de geboden kwaliteit en een fijne samenwerking.

Kwaliteitszorg De school neemt heel wat initiatieven die aantonen dat er aandacht is voor de kwaliteitszorg. Vanuit een kritische ingesteldheid is het team steeds zoekende om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Met regelmaat bevraagt het intern leiderschap diverse aspecten van het schoolleven. De school beschikt over heel wat gegevens die het proces van de kwaliteitszorg aansturen. Het hanteren van de kwaliteitscirkel (plannen, uitvoeren, evalueren en bijsturen) is een verworvenheid. Kritische reflectie op de eigen klaspraktijk en op de leerresultaten van de leerlingen is een sterk punt van de klas- en schoolwerking.

Het team onderzoekt en bewaakt de eigen kwaliteit op basis van outputgegevens. Het beleid maakt gebruik van onder meer bevestigingen, resultaten van een externe toets aangeboden door een andere onderwijskoepel en van het kindvolgsysteem. Deze gegevens kunnen aanleiding geven tot bijstellingen of tot het borgen van het goede. Illustratief hiervoor is de aanpak van lezen.

Talenbeleid Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. De teamleden zorgen voor een klasklimaat, waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de taalzwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen in sterke mate bevorderen. Ze houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt waardevolle initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de noden van alle leerlingen op een handelingsplanmatige manier in kaart brengt. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet gerichte acties op om de doorstroom te bevorderen. Het schoolteam heeft een duidelijke visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook expliciete aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het hele schoolteam kent de effecten van de acties binnen het zorg- en het gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In beide afdelingen vormen de leerplannen het referentiekader om voor Nederlands en muzische vorming een doelgericht en evenwichtig aanbod na te streven of te bereiken.
- De teamleden investeren sterk in de verdere uitbouw van het leergebied muzische vorming. In beide afdelingen krijgen de kinderen heel wat mogelijkheden om zich op een creatieve manier te uiten, om te experimenteren en te exploreren. De visie van het leerplan is duidelijk herkenbaar in de praktijk.
- De teamleden creëren een krachtige leeromgeving met ruime kansen tot handelend, contextrijk en zelfsturend leren vanuit de leefwereld en de talenten van de kinderen.
- Via de thematische werking, de krachtige speelleeromgeving en een begeleidende onderwijsstijl stimuleren de kleuteronderwijzers de taalontwikkeling van de kleuters met een bijzondere aandacht voor woordenschatontwikkeling. Duidelijke afspraken ondersteunen de continuïteit en de gradatie.
- De onderwijzers stuurden op basis van outputgegevens het leesonderwijs bij. Ze leveren heel wat inspanningen om de leesontwikkeling bij de kinderen verder te bevorderen en leggen hierbij een accent op de leestechiek, het leesbegrip en het leesplezier.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Binnen de leerbegeleiding zorgt een gedreven en deskundige zorgcoördinator, bijgestaan door SES-leerkrachten, voor een degelijke en transparante zorgwerking op school-, leerkracht-, en leerlingenniveau.
- Het transparante zorgbeleidsplan vormt een duidelijk referentiekader om de leerbegeleiding vanuit een breed gedragen visie gestalte te geven.
- De leerkrachten nemen hun rol als eerstelijnsverantwoordelijke plichtbewust op en worden hierbij ondersteund door het zorgteam. In alle klassen worden er waardevolle initiatieven genomen om in te spelen op de noden van alle kinderen.
- De teamleden zorgen voor een brede rapporteringspraktijk en hanteren hierbij steeds een eerlijke, bemoedigende en positieve grondhouding. Ze nemen waardevolle initiatieven om ouders zowel mondeling als schriftelijk te informeren over de totale ontwikkeling van hun kind.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur stuurt met veel toewijding het schoolteam aan en leidt het schoolleven in goede banen. Ze weet de te varen koers duidelijk uit te zetten en streeft een participatief beleid na. Het 'samen school maken' is een verworvenheid.
- Het beleid kan rekenen op de grote inzet en de verantwoordelijkheidszin van de teamleden om een verdere ontwikkeling gestalte te geven. Een collegiale houding en een open communicatie helpen om de onderwijskwaliteit steeds verder te optimaliseren. Ze vormen een hecht team dat elkaar ondersteunt, versterkt en aanvult. Het wederzijds respect tussen de teamleden en het beleid is groot.
- De teamleden krijgen de nodige ruimte en het vertrouwen om deelaspecten van de schoolwerking vorm te geven. Mede daardoor ontstaat er een breed draagvlak.
- De schoolwerking zit vervat in een degelijk, gestructureerd en gebruiksvriendelijk schoolwerkplan dat naast de gemaakte afspraken de schooleigen visie op goed onderwijs weergeeft. Dit referentiekader bevordert in sterke mate de gelijkgerichtheid en de gezamenlijke doelgerichtheid.
- De teamleden beschikken over het nodige zelfevaluerend vermogen om de eigen kwaliteit regelmatig in vraag te stellen en indien nodig de wenselijke bijstellingen door te voeren. Dit gebeurt steeds vanuit een doordachte visie en vertaalt zich in het maken van duidelijke afspraken.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de implementatie van het leerplan muzische vorming verder zetten om het aanbod op schoolniveau transparant in kaart te brengen.
- De kleuteronderwijzers kunnen het observatiesysteem kritisch herbekijken en afspraken maken om een gelijk- en doelgericht kijken naar kinderen te ondersteunen.
- Sommige teamleden van de lagere afdeling kunnen de spreekvaardigheden van de leerlingen doelgericht beoordelen door systematisch objectieve criteria aan te wenden.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het formuleren van een duidelijke en concrete zorgvraag en deze vervolgens linken aan concrete afspraken kan het hulpverleningsproces voor de kinderen met extra zorg doelgerichter en efficiënter laten verlopen.
- Het schoolteam kan op een transparante, systematische en functionele wijze de totaliteit van het hulpverleningsproces in het registratiesysteem in kaart brengen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan de aanwezige, kritische ingesteldheid blijven inzetten om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann VANANROYE de inspecteur-verslaggever	Daisy VAN DER GOTEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	